

100 LET: 1926 - 2026

Rok 1928

Uživatel výplatního stroje: ORION, továrny na čokoládu A. S., sídlo Praha - Královské Vinohrady, Korunní tř. čp 1, 691

Stručný pohled do historie uživatele:

1891

František Maršner z Královských Vinohrad se svou ženou Albínou začali ve sklepních prostorách domu v Balbínově ulici vyrábět pochoutku - turecký med.

1897

Zakládají provoz F. Maršner, Královské Vinohrady, později "Továrnu na orientální cukrovinky F. Maršner na Královských Vinohradech v Praze"

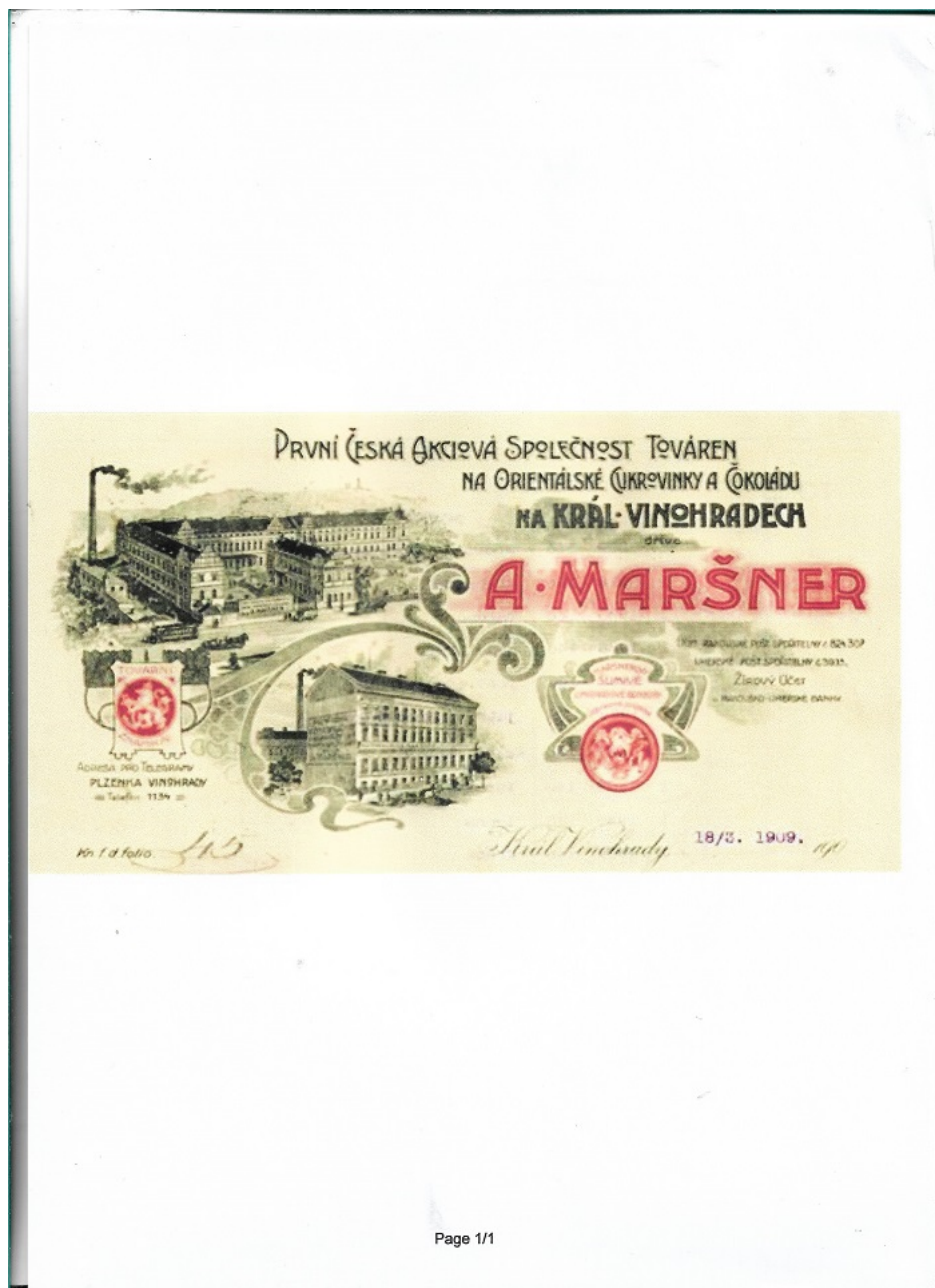
Page 1/1

Zdroj: wikipedia.org

1901

Firma přejmenovaná na "První českou akciovou společnost továren na orientální cukrovinky a čokoládu na Královských Vinohradech".

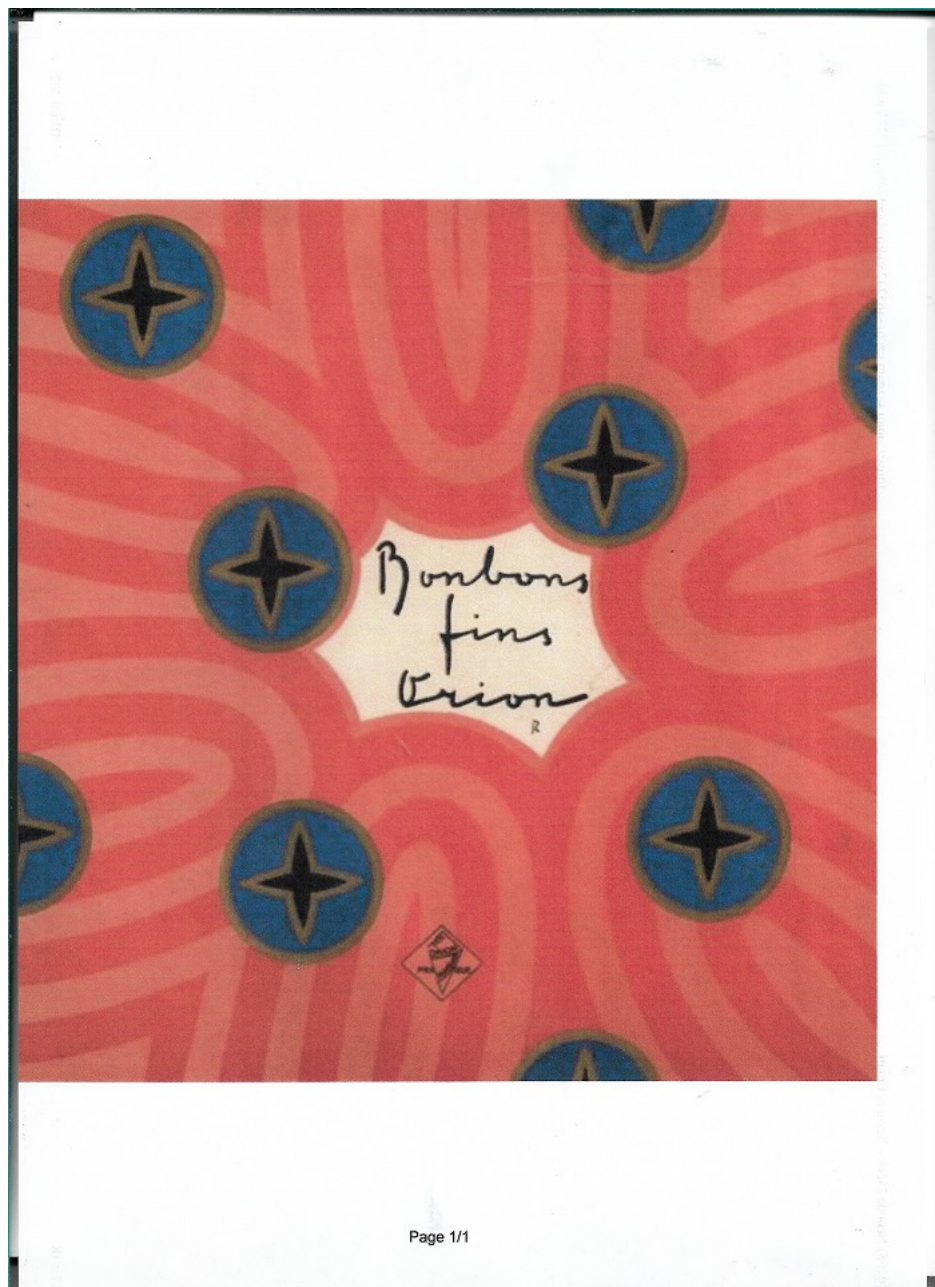
V názvu firmy se už objevuje první písmeno křestního jména manželky pana F. Maršnera Albíny Maršner - hlavičkové údaje z firemního formuláře.

Zdroj: wikipedia.org

1921

Firma přejmenovaná na "ORION, továrna na čokoládu a. s." funguje nepřetržitě do roku 1947

Zdroj: wikipedia.org

1947

Znárodnění, sloučení s Pražskými čokoládovnami, přesídlení do továrny na čokoládu RUPA (RUDolf PAchl), která byla též znárodněna.

1952

Přesun do Modřan

1989

Firmu získává firma Nestlé - přesun provozů z Prahy do Olomouce

VÝPLATNÍ STROJ A JEHO OTISKY

Když se oživil zájem o výplatní otisky v polovině 70. let u nás, tento otisk se dostal jako jeden z prvních pod pohled sběratelů. Díky chybotisku (u druhé varianty se díky měkkému materiálu ohnulo křídélko v označení uživatele). Psal o něm jako první u nás Pavel Jech ve Filatelii.

MODRANSKÁ HISTORIE

PH probíráni nových přírůstků ve své sbírce frankotypů CSR jsem si všiml, že některé otisky frankotypu proslulé modranské Orionky mají ve firmě značce ohnuté levé křídlo směrem dolů. Dlouho jsem si tuto záhadu neuměl vysvětlit, až se mi dostal do rukou výstisk Filatelistické revue z 1. června 1934. Již v té době totiž na tuto skutečnost upozornil jeden z tehdejších sběratelů, kterému právě v tomto čísle redakce na jeho zjištění odpovídá. Myslím, že i po více než 40 letech, které od té doby uplynuly, neztrácí tato vysvětlení aktuálnost, a to i z toho důvodu, že je toto číslo pro většinu začínajících sběratelů dnes již nedostupné. Na straně 117 se uvádí:

„Štůček, ač vzhledu normálního, je u nás ojedinělým pokusem německé továrny, která jej neryla, nýbrž odlila z matrice. Výhodou mělo zde být, že při eventuelním opotřebení mohl být štůček prostě znovu odlit a ne nákladně znovu ryt. Materiál jest však tak měkký, že se při trhavém pohybu jemná část odloupá a ohnula. Nebylo však možno přilepením, přitavením neb přinýtováním křídélko opravit a muselo být odsekáno a nahrazeno rytým blokem z mosazi. Nasazení jeví se na novém otisku čárou v místě spojení. Data celého průběhu vypadají asi takto: Porušení štůčku asi v polovině srpna 1933 až do 24. dubna 1934. Oprava provedena 25. srpna 1934.“

Už jsem si myslel, že tím je vše vysvětleno, než jsem si uvědomil, že první z otisků s ohnutým levým křídlem, které vlastním ve své sbírce, nese datum 21. 9. 1934. To znamená necelých pět měsíců po údajně provedené opravě. Naopak první otisk s již přímým levým křídlem mám z 25. 7. 1935.

Z těchto skutečností lze vyvodit záměr, že jestliže uvedená oprava byla vůbec provedena, opravený štůček nevydržel ani pět měsíců a došlo znovu k ohnutí křídla.

Nebo tomu bylo jinak? Arch. A. Jonáš ve své „Studii o československých otiscích frankotypů“ z roku 1933 nám přirozeně na tuto otázku odpověď nedává. Nemohl by snad některý z našich starších kolegů tuto historii rozluštit?

Ing. PAVEL JECH

Článek o dvorním výtvarníkovi fy. Orion Zdeňkovi Rykrovi mého autorství se dostal i na stránky klubových webových stránek.

- [Užitečné odkazy](#)
- [Osobnosti čs. filatelie](#)
- [Odborná literatura](#)
- [Emisní plány známek ČR \(rok 2025\)](#)
- [Emisní plány známek SR \(rok 2025\)](#)
- [Výsledky anketních otázek](#)
- [Návštěvnost stránek](#)
- [Mapa stránek](#)

Menu

Klub filatelistů 00-15 Praha

Klub filatelistů, sběratelů specializovaných oborů, založen v Praze v roce 1943

- [Vítejte](#)
- [Odběr aktualit](#)
- [Napište nám](#)
- [Stažení souborů »](#)
- [Otázky a odpovědi](#)
- [Šitky](#)
- [Společenská rubrika](#)
- [Přednáškové cykly](#)
- [O nás »](#)
- [Naše weby »](#)
- [Velké události – rok 2025 »](#)
- [Co nás čeká v září 2025](#)

Navigation

11.7.2016 [Specializované obory](#), [Zajímavosti](#) [Bez komentářů](#)

Rykrova hvězda ORION stále září

Po mnoha letech zapomnění se koncem června 2016 osobnost **Zdeňka Rykry**, českého malíře, sochaře, grafika, kreslíře, reklamního designéra, ilustrátora, žurnalisty, scénografa, dostala do všeobecného povědomí. Stalo se tak díky *Národní galerii v Praze*, která **27.5.2016** otevřela brány výstavy děl tohoto významného umělce a ve Veletržním paláci. Výstava je profilem jeho děl včetně jeho úspěchů v reklamním designérství, které mají úzký vztah i ke sběratelství výplatních otisků (výstava **končí 28.8.2016**).

Není všem dnům konec.

Nedávno jsme objevil ve své sbírce dosud neznámou esej výplatního otisku tohoto uživatele z roku 1928.

Evideční list uvádějící 1. den plnohodnotného použití stroje 3. 4. 1928.

Pod listem celstvistost s výplatní otiskem s datem 2. 3. 1928, tedy s datem, kdy stroj neměl ještě

oficiální souhlas použití. Jedná se tudíž ze sběratelského hlediska o eseje (R), z provozního hlediska o zkušební otisk po mechanické zprovoznění stroje.

I. Výplatní stroj FRANCO TYP				
Používateľova adresa		Model	Číslo	
			stroje	klíčku
" Orion, továrny na čokoládu A.S." sídlo Praha-Král.Vinohrady Korunní tř.čp.1.691 Čechy.		B	886	1044
		✓	✓	1. 90
Používání povoleno výnosem ze dne 28.III.1928 číslo 18.162-XIII		Činnost zahájena dne 3.IV.1928 <i>jména v otisku výplatního paritky povolena č. 12.898-18-33. provedena 7.9.33.</i>		
Používání zrušeno výnosem ze dne číslo		Činnost zastavena dne		
Poštovní úřad dohlédací podávací		Obvod. ředitelství		
Praha 31 ✓ Praha 31 ✓				

B J 1576

Výplatní stroj: Francotyp, Bafra, číslo 886

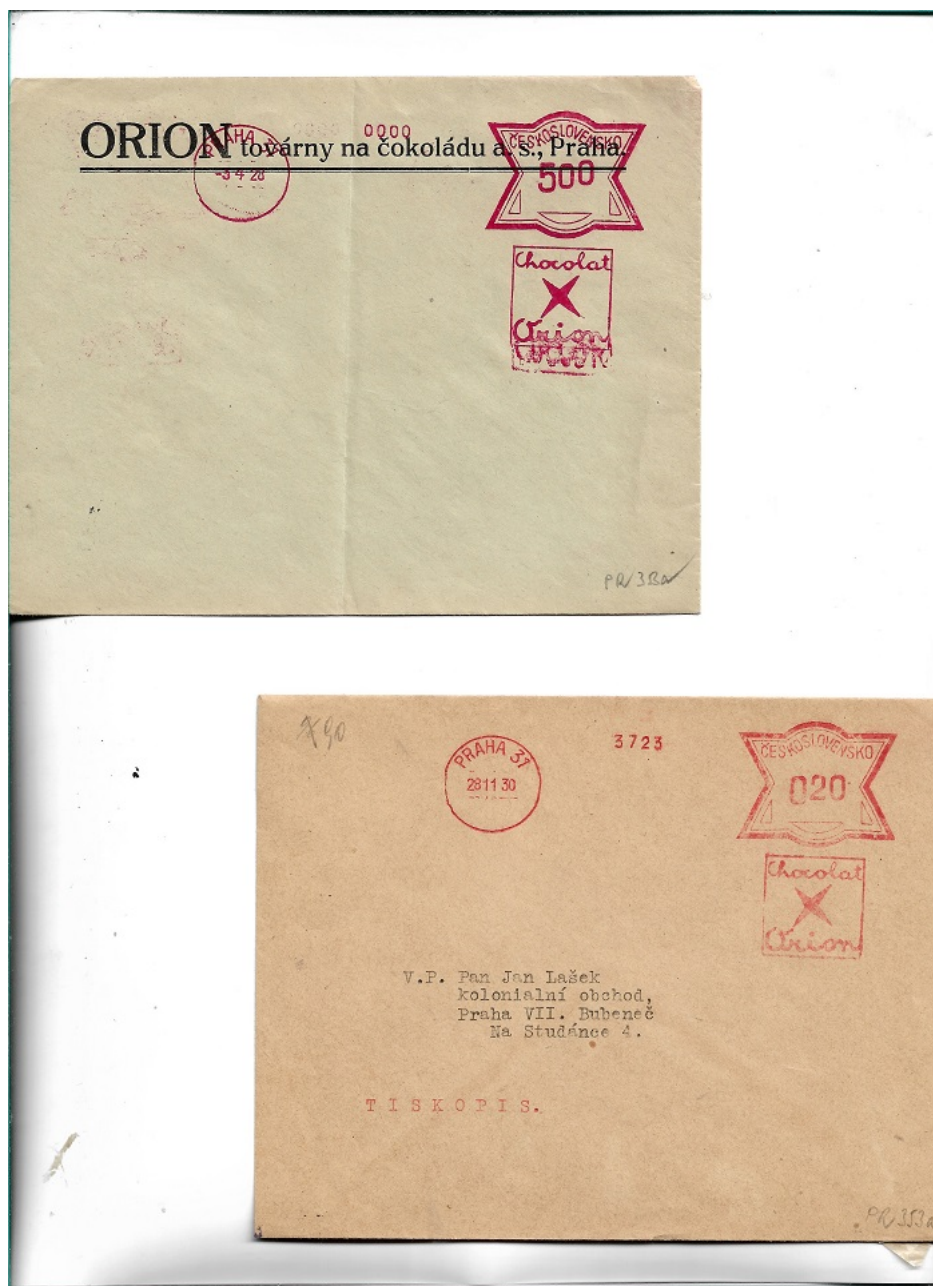
Interní souhlas: 28. 3. 1928, oficiální souhlas VMPT č. 13 s datem 23. 4. 1928.

Výplatní otisk sběratelsky: FR6h - 3m (ov) - 1k.

Dohlédací a podaávací pošta PRAHA 31.

Otisk 1. dne (R) - 3. 4. 1928

Pod ním poštou prošlý otisk na celistvost z roku 1930

Další pozornost přitáhly otisky 2. varianty s ohnutým shora popisovaným křídélkem v označení uživatele.

Následuje geneze ohnutí a jeho napravení.

